

Andakt til 5.søndag i påsketida

Kristian Myklebust, sokneprest i Volda og Dalsfjord



Søndagens tekst: Evangeliet etter Johannes 15, 1-8

Nokre gongar tenker eg at det viktige er gøymt i det verkar tilfeldig. Slik som denne vesle samtalen eg hadde for mange år sidan: Det var med ein mann eg kjenner; ein som har levd lenger enn meg, og som gjerne også kan snakke om det som har med Gud å gjere. Eg hugsar ikkje så mykje frå samtalen, men eg hugsar at han brått siterer eit salmevers som eg nok hadde høyrte utan å legge merke til: «Du til di grein meg sette alt i min fyrste vår, med livsens dogg meg vätte, gav sol og signa år» og vidare: «Du vil òg vokster gjeva alt til min siste slutt: Lat meg i deg få leva, i deg få anda ut» Av ein eller annan grunn gløymer eg ikkje den kan hende tilfeldige salmeverssiteringa hans. Sidan då har nett dette verset i Elias Blix sin kjende salme «Med Jesus vil eg fara» vore eit godt feste for meg og noko som kan setje nokre ord på trua mi.

Det er dåpen Blix siktar til i dette verset, noko som for mange skjer nettopp i «min fyrste vår.» Dåpen skjer med vatn. Med vanleg vatn, som samtidig er det vatnet som skaper noko nytt og gir liv; dette vatnet som Blix vakkert kallar for «livsens dogg». Gjennom biletet av greina som vert sett til treet – poda inn i treet- og som vidare får vekse under lyset frå «sol og signa år», så klarer Blix å halde saman noko viktig: Her er ei kristen tru som held saman dåpen vår og livet vårt vidare, saman med Jesus. Vi blir døypte til Kristus og vi får leve med Kristus. Dåpen og livet heng saman.

Dåpen er eit punkt- eit tidspunkt og eit startpunkt- der alt byrjar. Der vi vert ein del av treet- som er Jesus Kristus. Det er Gud som handlar i dåpen. Det er Gud som tek i mot både små og store, og som møter oss med den nåden vi kanskje ikkje ein gong visste at vi trong. Dåpen fører oss saman med han som har skapt oss og som elskar oss. Det skjer eit under i dåpen, større enn kva ord kan romme: Guds rike ligg ope for oss!

Og så er dåpen også meir enn eit punkt: Det er ei byrjing på ei vandring. Det er ei opning for eit nytt liv. Det er ein invitasjon til eit fellesskap og ein samanheng der Gud *er*.

I søndagen si preiketekst frå Johannes 15 underviser Jesus læresveinane om fellesskapen med han. Det er nok her Blix har vore når han henta sitt bilete av greina

som får vekse: «Som greina ikkje kan bere frukt av seg sjølv, men berre når ho er på vintreet, slik kan heller ikkje de bere frukt viss de ikkje er i meg. Eg er vintreet, de er greinene,» seier Jesus. «Om de blir i meg og eg i dykk, då ber de mykje frukt, men skilde frå meg kan de ingen ting gjera.»

Å vere døypt gir oss høve til å verte verande hos Jesus! Dåpen er eit teikn vi har gjennom heile livet, eit teikn på at vi er hos Gud i alt vi møter. Det livet vi vert døypte til er eit liv i kjærleik, eit liv i rørsle mot Gud og mot menneska rundt oss. Ein annan salmediktar, Svein Ellingsen, skriv slik i sin dåpssalme: «Ved ditt verk, ved Kjærlighetens vilje, er vi født på ny til liv i Kristus, til et åpent liv i tro og tillit.» Det er altså det vi er døypte til. Det er dette som er å «vere i han» Det er dette som er å vere ei grein på vintreet: Å leve eit ope liv, i tru og tillit til Gud som gir oss alt. Det er ikkje å leve eit perfekt liv. Det er ikkje nødvendigvis å vere spesielt åndeleg av seg, heller ikkje å vere moralsk uklanderleg. Det er ikkje å vere spart for det som er vondt. Men det er eit liv som er ope, for Gud og menneska.

Å vere døypt er noko som skjer éin gong, anten det er i livsens vår eller når ein allereie har levd lenge. Like mykje er det å vere døypt noko som varer heile livet, heilt til grensa vi ein dag må krysse: «Og ved tidens grense lever fortsatt dine løftesord ved døpefonten, dåpens lys forblir når livet slukner» skriv Ellingsen. Å vere døypt er å vere liten. Det er å ta i mot og å verte boren av andre. Det er også å vekse og å strekke seg. Det er å gi og det er å bere andre. Det er å vere ei grein som høyrer til på treet, det er å leve og vekse, med eit håp om å bere frukt som varer. Det er å vere i Kristus, han som seier «Eg er vintreet, de er greinene.»

Salme 419 i Norsk salmebok: Med Jesus vil eg fara

1 Med Jesus vil eg fara
på livsens ferd i lag.
Gud, lat den samferd vara
alt til min døyand dag!
Det er mi høgste æra,
det er mi største ros
hans fylgjesvein å vera
og vandra i hans ljøs.

2 Min Jesus, sannings stjerna,
lys opp min mørke veg!
Mitt hjarta vil så gjerna
få fylgja etter deg.
Du lyser enn i verdi
som før frå Betlehem.
Ver du mitt ljøs på ferdi,
til heim med deg eg kjem!

3 Min Jesus, gjævast givnad,
min eignalut og skatt!
I all min gang og livnad
meg støtt for auga statt!

Som vesle blomen trugen
ser opp mot sol og dag,
til deg så vender hugen,
til deg kvart andedrag.

4 Min Jesus, Sarons lilja,
bløm fagert opp i meg!
Lat ingen ting meg skilja
og riva bort frå deg!
Du vintre i Guds hage,
min kjære Herre Krist,
unn også meg den lage
å veksa som din kvist!

5 Du til di grein meg sette
alt i min fyrste vår,
med livsens dogg meg vætte,
gav sol og signa år.
Du vil òg vokster gjeva
alt til min siste slutt:
Lat meg i deg få leva,
i deg få anda ut!